

VÍZI-, MEZEI VIZSGA VIZSLÁK RÉSZÉRE

(VM)

I. Általános rendelkezések:

1. A vízi mezei vizsga célja a minőségi tenyészállomány kiválogatása vadászati adottságok szempontjából. Magas szinten vizsgálja a fajtára jellemző vadászati adottságok, illetve az ennek kifejeződéséhez szükséges kiképzettség és fegyelmezettség meglétét.
2. A vízi-, mezei vizsga teljesítése a feltétele az ötnyelvű munkavizsga igazolvány megszerzésének.
3. A vizsgára nevezhető minden rövid és drótszőrű magyar vizsla, amelyik az érvényes tenyésztési szabályzat előírásainak megfelelt. Valamint nevezhető minden VII fcs-ba tartozó kutya, amely-nél a fajta tenyésztéséért felelős szervezet ezt a vizsgát elismeri.

II. feladatok részletes ismertetése:

A. MEZEI MUNKA

Mezei keresés

Keresési idő: 15 perc.

A vezető minél diszkrétebb módon, minél kevesebb paranccsal és irányítással dolgozzon. Magasabbra kell értékelni az önállóan, kevés parancsra dolgozó vizslát.

1. Orr minősítése: (6)

A kutya orrjóságát a mezei keresés és a lőtt vad megkeresése légszimattal feladatok során kell értékelni.

Az elbírálásnál értékelni kell: milyen távolságról észleli a kutya a vadat, vadnyomokat, milyen fejtartással fut. Azt a távolságot, ahonnan a kutya a vadat állja, itt nem kell figyelembe venni. A jó orr legbiztosabb jele a nagyobb távolság, ahonnan a vadat észleli, és a magabiztosság a jelzésekben és a vadmegállásban.

A jó orrhasználat abban jut kifejezésre, hogyan használja ki a szelet, hogyan választja meg a keresés módját és a fordulókat a körülmények függvényében. Jó orrhasználat esetén a vizsla mindig a szél felé tartja az orrát, tempóját a szimatvételi lehetőségekhez, az adott terepszakaszhoz igazítja. Fejét keresés közben vízszintesen tartó vizslának mindig jobb az orra, mint az állandóan talajt szimatoló vizslának.

Hibák: A vad jelzése kis távolságra jó széllel. A vad kihagyása. Stabilitás vad nyomon, csapán, a vad fekvőhelyén, stb.

Értékelés: a mezei keresés osztályzatai: - orrjóság
 - orrhasználat

Elveszett vad keresése légszimattal: - orrjóság

A három osztályzat átlaga adja a végső osztályzatot az orrminőségre.

2. Keresési mód (5)

A keresés időtartama minden kutyanál összesen legalább 15 perc legyen.

A keresés legyen aktív, intelligens, módszeres és a terephez, időjáráshoz alkalmazkodó. A kutya dolgozzon önállóan, térnyerő, a fajtára jellemző megfelelő tempójú, de egyenletesen és kitartó, túlnyomórészt vágtában, magas fejtartással, állandó orrhasználatot és vadászszenvédélyt tükrözően. A gyorsabb keresés előny mindaddig, amíg a tempó összhangban van a körülményekkel és nem megy az eredményesség (a vad megtalálása) rovására. A mozgás legyen a fajtára jellemző.

A keresés (kilengések) irányát a szélirány határozza meg, a stílus mindig tükrözze, hogy a kutya érzékeli és figyelembe veszi a szél irányát, erősségét, a szagvételi lehetőségeket. A keresés szélességét (oldalirányú kitérések távolságát) a terepadottságok és a szélviszonyok határozzák meg: a szélesebb a jobb, azonban mindig tudjon kapcsolatot tartani vezetőjével. Megfelelő körülmények esetén a kb. 80-100 lépés szélesség elvárható a 4-es osztályzathoz. Minimális követelmény az 50-60 lépés keresési szélesség.

A fordulóknál a kutya mindig vegye figyelembe a szélirányt. Az előremenést a terület és az időjárási körülmények (szagvételeti lehetőség) határozzák meg, de ne legyen több 30 – 40 lépésnél. A kijelölt területet a kutya keresse át és minden alkalmat használjon ki arra, hogy vadat találjon. Jelezze a területen található vadnyomokat, vadfekvéseket, de ezáltal nem lehet töredezett, akadozó a keresés. Ne maradjon ki vad, azonban az esetlegesen kihagyott vad értékelésénél a bírók a körülmények és lehetőségek figyelembevételével döntsenek a minősítésről.

Hibák: Tervszerűtlen, önállótlan, szenvedély nélküli keresés, csak homlokszállal (előre) keresés. A vezetőhöz való tapadás, húzódás, lassú mozgás. Keresés orrhasználat nélkül.

3. Vad jelzése, ráhúzás, utánhúzás (5)

Keresés közben az észlelt vadat a kutyanak magabiztosan és egyértelműen jeleznie kell.

A jelzés után, a helyzet és a vad viselkedése függvényében a kutya vagy azonnal áll, vagy lassuló mozgással a vadra ráhúz, majd a vadat határozottan állja.

Állás után, ha a vad előtte fut, utána kell húznia úgy, hogy őt a gazdája követhesse. Utánhúzáskor a kutya mindig a vezetője előtt, lehetőleg önállóan dolgozzon, maradjon kontaktusban a vaddal. A kutya vezetője nem előzheti meg a kutyát, nem keresheti a vadat, a kutya és a vad között nem mozoghat, kivéve, ha a bíró a meglapuló vad felkeltésére utasítást ad. Megengedett az utánhúzásra való diszkrét biztatás vagy a kutya csitítása.

Hibák: önállótlan, csak a vezető parancsára végzett utánhúzás, eredménytelen utánhúzás, a vad kinyomása parancs nélkül, az utánhúzás megtagadása, túl gyors utánhúzás.

4. A vadmegállás (5)

Keresés közben a kutyának a talált vadat nyugodtan és biztosan kell állnia.

A vadmegállás legyen szilárd és kifejező. Friss vadhelyet, nyomot csak rövid (max. 3-4 mp) állással szabad jelezni, azután a kutyának önmagát kell korrigálni.

Ha a kutya a vadat kétszer kihagyja vagy szándékosan kinyomja, a vizsla 0 osztályzatot kap.

Hibák: rövid vagy nem biztos állás, a vad idő előtti felrebbentése, üres állás, ha parancsra áll, a vad megtagadása (nem állja meg, elfordul és továbbmegy a megtalált vadtól)

5. Viselkedés vadkelésre és lövésre (3)

A vad felrebbenésekor vagy kiperdülésekor és lövés után a kutyának nyugodtan kell viselkednie, helyben kell maradnia. Maximális osztályzatot csak az a kutya kaphat, amelyik a vezető egy parancsára helyben marad. Elfogadható, ha a vizsla beugrik, de a vezető 6-8 lépésen belül leállítja. Lövésfélő kutya a vizsgából kizárandó.

6. Vezethetőség, engedelmesség mezőn (3)

Ezt a feladatot a teljes mezei munka során kell elbírálni. A kutya kéz vagy hangjelre reagáljon és hajtsa végre a vezetője parancsát.

A vezethetőség a vezető és vizsla közötti együttműködés feltétele. Ezt beszámítjuk az engedelmesség osztályzatba. A vezethetőség fejezi ki a vizsla irányíthatóságát, az állandó kapcsolattartást a vezetővel.

7. Kitartás és gyorsaság keresés közben (4)

A keresés egész ideje alatt a vizslának azonos tempóban, változatlan érdeklődéssel és szenvedéllyel kell keresnie. A vizsla gyorsasága a

növényzet, szélirány, időjárás és vadsűrűség függvénye. Szabad mozgást engedő növényzetben kívánatos a lendületes keresés.

Elhozások:

8. Lőtt vad megkeresése légszimattal, feltétlen elhozás (4)

Idő: 10 perc

Egy szárnyas és egy szörmés vadat kell kihelyezni az általános előírások szerint.

A kutyát vezetője elhozási parancs nélkül keresni küldi a vad irányába. A vizsla önállóan, lehetőleg irányítás nélkül végezze munkáját. (Ha a kutya lényegesen elhagyja a képzeletben kijelölt keresési területet, a vezető visszairányíthatja oda – ez nem jelent hátrányt az értékelésnél)

Miután a vizsla észlelte a vadat, semmilyen parancs nem adható annak elhozásáig. Amennyiben a vezető a vad észlelése és felvétele között parancsot ad, a kutya maximum 2-es osztályzatot kaphat. A kutyának az először megtalált vadat hoznia kell, utána a vezető paranccsal küldheti a második keresésére. Amennyiben a vad megtalálásakor azt nem veszi fel, már az első vadnál is véglegesen 0 osztályzatot kap.

Ha a szintidő alatt csak egy vadat talál meg a kutya, az addig elért osztályzat felét kapja.

A körülményeknek megfelelően gyors, szenvedélyes, céltudatos, önálló munka, tervszerű kereséssel érdemel maximális osztályzatot.

A feladat végrehajtása közben rész-osztályzatot kell adni a kutya orrminőségére is, az 1. pontnál leírtak szerint.

9. Lőtt vad elhozás (3)

A korrekt elhozás és átadás követelmény, de az átadáshoz egy parancs adható.

A két elhozást külön értékeljük, a két osztályzatot összeadjuk és osztjuk kettővel. A hányados adja az osztályzatot.

Ha a kutya csak egy vadat talál meg a megengedett idő alatt, akkor a teljesített munka osztályzatának csak felét kaphatja a 8.- 9. feladatnál is.

10. Nyúlvonszalék kidolgozása (4)

A vonszalékot két tompa kanyarral, kígyóformában 200 lépés hosszán húzzuk. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

11. Lőtt nyúl elhozás (3)

A korrekt elhozás és átadás követelmény, de az átadáshoz egy parancs adható.

12. Szárnyas vonszalék kidolgozása (4)

A vonszalékot egy töréssel 150 lépés hosszán húzzuk. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

13. Szárnyas vad elhozása (3)

A korrekt elhozás követelmény. Bírálata az Általános rendelkezések c. fejezet XII/8 pontja szerint történik.

B. VÍZI MUNKA

14. Kajtatás nádban lőtt vad megkeresésével (5)

Idő: 10 perc

Egy megfelelően széles és mély nádasban kerestetjük a kutyát. Kb. olyan távolságra az indítás helyétől, hogy a kutya kb. 3-4 perc után érjen oda, bedobunk egy friss lőtt récét a sűrű nádasba. (Vigyázni kell, hogy a réce ne akadjon fel a nádon.) A kutyának a gazdája parancsára a nádat készségesen, megfelelő szélességben és mélységben kell átdolgoznia. A kutya élénkítése és csendes irányítása nem számít hibának. Ha a kutya kijön a nádból, a vezetője utasítására vissza kell fordulnia.

Amennyiben az összes kajtatási idő kevesebb, mint 4 perc, a vad átadása után tovább kell folytatni a kajtatást. Amennyiben 5 perc alatt nincs meg a vad, de a kutya megfelelő intenzitással dolgozik, a munkaidő meghosszabbítható 3 perccel, a bírók megítélése szerint új kacs is bedobható. (A vad bedobása úgy történjen ebben az esetben, hogy a kutya közben a nádasban dolgozik, nem láthatja a dobást.) Vad terítékre kerülése nélkül az osztályzat 0. A korrekt átadás követelmény, de az átadáshoz egy parancs adható. Minden kutyának külön nádszakaszt kell biztosítani.

15. Lőtt kacs megkeresése mély vízben (6)

szintidő: 10 perc

A feladat lényege, hogy az előzőleg meglőtt kacsát a kutya keresse meg nyílt vízben át a vízállásos nádas szélénél. A kutya a vad bedobását nem láthatja.

A vadkacsát lehetőleg a szemben lévő nádas közelébe dobjuk egy lövés kíséretében úgy, hogy a kutyának legalább 30 métert úszni kelljen és a kutya lehetőleg a nyílt vízről szagot kaphasson a vadról. Friss, nem szétázott vadat kell használni. Lényeges, hogy a partról ne pillanthassa meg a vadat, tehát a szimata alapján kitartóan keresnie kelljen. A vezető szükség esetén irányíthatja kutyáját, de a keresés céltudatosságát, önállóságát értékelni kell. Ha a kutya egy idő után a kereséssel felhagy, és csak dobással tudja a vezető további munkára küldeni, 2-nél jobbat nem kaphat. A vad megtalálása és partra hozása nélkül a munka értékelése 0.

Amikor a kutya megpillantotta a vadat és közeledik hozzá, a vízre kell löni a vad közelébe. Ha a kutya nem folytatja a munkát, hanem kiúszik, a félelem bármilyen jelét mutatja, a vizsgából kizárandó.

16. Lőtt vízivad elhozása, átadása (3)

Értékelni kell az elhozást és az átadást, de az átadáshoz egy parancs adható. Ha a kutya a víz szélénél leteszi a vadat, és nem viszi tovább, 1-esnél jobbat nem kaphat.

A 14. és 15-ös feladatoknál egyaránt értékeljük és a részjegyek átlaga adja a végső osztályzatot, azonban egyik részjegy sem lehet 0.

17. Vízkedvelés, munkakedv vízben (5)

Figyelembe kell venni, hogy a vizsla hogyan megy a vízbe, hogyan úszik, szereti-e egyáltalán a vizet, szenvedélyesen, kitartóan dolgozik-e. Amennyiben a kutya csak az után megy be a vízbe, hogy vezetője valamit a vízbe dobott, 1-nél jobb osztályzatot nem kaphat.

III. Értékelés:

Díjba sorolás:

I. = 205 - 284

II. = 150 - 204

III. = 71 - 149 pont;

valamint a táblázatban lévő minimális osztályzatok elérése.

A vizsga értékelése a következő bírálati lap szerint történik:

Vízi- mezei vizsga vizslák részére

	Feladat	Érték- szám	osz- tályzat	I.	II.	III.
				díjhoz szüksé- ges pontszám		
Mezei munka						
1.	Orr minősítése: A / orrjóóság B / orrhasználat C / orr légszimatos elhozásnál	6		3	3	T
2.	Keresési mód	5		3	3	T
3.	Vad jelzése, utánhúzás	5		3	2	T
4.	Vadmegállás	5		3	3	T
5.	Viselkedés vadkeléskor és lövésre	3		2	T	T
6.	Engedelmesség, vezethetőség	3		3	2	T
7.	Gyorsaság, kitartás	4		3	2	T
8.	Lőtt vad megkeresése légszimattal	4		3	2	T
9.	Lőtt vad elhozása	3		3	2	T
10.	Nyúlvonszalék kidolgozása	4		3	2	T
11.	Lőtt nyúl elhozása	3		3	2	T
12.	Szárnyas vonszalék kidolgozása	4		3	2	T
13.	Szárnyas vad elhozása	3		3	2	T
Mezei munka összesen:		208		153	117	52
Vízi munka:						
13.	Kajtatás nádban lőtt vad megkeresé- sével	5		3	2	T
14.	Lőtt vad megkeresése mélyvízben	6		3	2	T
15.	Vizivad elhozás mélyvízből	3		3	2	T
16.	Munkakedv vízben, vízkedvelés	5		2	T	T
Vízi munka összesen:		76		52	33	19
Összes pontszám:		284		205	150	71